

Istoricul Gheorghe Bodea: „Aparența Ardealului nu se discută, nu se negociază!”

— Stimabile domnule Bodea, în ultimii trei-patru ani, în Ungaria au început să apară cărți care denigrează și falsifică istoria românilor din Transilvania. Le cunoașteți?

— Cum să nu? V-am spus că sînt cunoscător al limbii maghiare. Nici nu poți fi istoric al Transilvaniei fără cunoașterea acestei limbi și de fapt nu poți studia și scrie lucrări de istorie dacă nu vorbești curent două-trei limbi străine.

— Dar cartea „Trecutul și viitorul Ardealului” de Baycsy-Zsilinsky Endro — a cărei apariție, în traducerea președintelui Ungariei, a surprins neplăcut guvernul român — ai citit-o?

— Am și scris despre ea, în revista clujeană „Tribuna”, prezentînd-o în linii mari.

— Prezentăți-o, vă rog, și cititorilor noștri!

— Cartea a fost scrisă în 1943 în Ungaria de Baycsy-Zsilinsky Endro dar a fost

tipărită în Elveția, în 1944. Autorul ei a fost ucis de hitleriști. A fost un om de mare talent, publicist și scriitor dar nicidecum istoric. Cartea nu este o carte de istorie — așa cum se încearcă acum să fie acreditată — ci un memoriu politic, scris într-un anumit context, cu un anumit scop: se pleda pentru anexarea Transilvaniei la Ungaria, căutîndu-se înduplecarea Marilor Puteri care hotărâseră în cazul tratativelor de pace de la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial.

— Cum motivează Vigh Karoly, autorul postfetei și traducerii, „actualitatea” ei?

— Lucrurile sînt foarte periculoase, mai ales pentru cei nevizitați. Într-adevăr, Vigh Karoly afirmă „actualitatea” teoriilor lui Baycsy-Zsilinsky cu observația că ungarilor au pierdut războiul

LAVINIA STOICU
(Cont. în pag. 6 II-a)

Adevărul

Cotidian independent al județului Arad

ANUL II

Nr. 234

Joi, 1 noiembrie 1990

4 pagini — 2 lei

O ploaie dorită...

Foto: M. CANCIU

Primăria și problemele leagănelor de copii

Interviu cu dl. primar TITUS GHIORGHIU

— Domnule primar, cînd am vizitat leagănul de copii de pe strada Vicențiu Babeș, d-nul director de acolo ne spunea că, pentru acest an, instituția a primit circa 2 milioane lei, de la primărie, pentru dotări materiale.

— Este adevărat că, după decembrie, orfelințele au primit ajutoare materiale substanțiale sub formă de bani. De cîtăva vreme însă, casele de copii au ieșit de sub tutela Primăriei intrînd sub cea a Prefecturii și Direcției Sanitare. O precizare trebuie făcută: se caută o colaborare cu diferite Fundații, care se ocupă cu protecția copiilor, nu doar din țară, ci și din străinătate. Ajutoarele venite din alte țări sînt din ce în ce mai numeroase, iar copiii orfani, credem noi, nu au probleme din punct de vedere material.

— Ce credeți că ar trebui făcut, pentru a se evita sustragerile din ajutoarele primite?

— Pînă în luna martie numărul materialele scolare din străinătate pentru orfelințele venescu pe adresa organelor de administrație ale fostului COM. Începînd însă cu această lună, cei din străinătate trimit mașinile către o adresă exactă. A dispărut deci veriga intermediară. Că s-ar putea întîmpla ca cineva din personalul încadrat la orfelinatul respectiv să sustragă cîte ceva e adevărat, dar noi sperăm că există un echilibru și un bun simț în toate. Apar însă ale probleme. Printr-o notă primită de la Ministerul de Finanțe și Departamentul Produselor Petroliere nu se mai asigură gratuitatea combustibilului pentru soferii ce transportă aceste ajutoare. Am propus astfel o soluție de compromis: cheltuielile să fie suportate fie de Primărie, fie de orfelinatul respectiv.

— În ultimul timp, numărul infirilor de la casele de copii a crescut. Care este opinia dvs. în această privință?

— Cererile sînt într-adevăr foarte mari. Dacă în 1989 au avut loc 12 infirii, în 1990 numărul acestora a crescut la 79, dintre care 11 în țară și 68 în străinătate. Pînă acum trei luni această problemă ținea de competența Primăriei, dar, printr-o nouă reglementare, Tribunalul județean a preluat această sarcină. Primăria realizează doar o anchetă privind părinții care doresc înțierea și își dă apoi acordul. Vă pot preciza că, toți copiii îniați în străinătate vor avea acolo o situație materială foarte bună. Părerile mele este că cei care își abandonează copiii nu ar trebui să aibe pretenții materiale de la părinții care adoptă copiii,

DACLANA PĂRAIANU

(Cont. în pag. 6 II-a)

TELEX

■ Luînd în considerare starea social-politică critică ce s-a creat în țara Moldovei și faptul că ne-am pierdut încrederea în forțele Armatei Sovietice, care ne induc în eroare și nu vor să aplice legea împotriva separatistilor din așa-numita „republică găgăuză”, prevederile stipulate de Constituțiile Uniunii Sovietice (articolul 78) și RSS Moldova (articolul 70), care precizează că „Teritoriul republicii nu poate fi modificat fără consimțămîntul ei”, rugăm popoarele gîntei latine din întreaga lume, pe frații noștri de sînge să nu ne lase la nevoie.

Textul Apelului a fost adoptat de 2.500 voluntari veniți la Cahul din raionul Iașoveni.

■ În cadrul unei ședințe de urgență a comandamentului general al forțelor armate, președintele Irakului Saddam Hussein, a lansat apelul de a fi revizuite pregătirile în vederea unui război urban în teritoriile kuveitene ocupate și l-a chemat pe generali să fie în stare de maximă alertă în următoarele zile, să fie gata să înfrunte orice posibilă agresiune.

■ Un număr de 18.000 de evrei, care au emigrat în Israel din Uniunea Sovietică, au înaintat consulatului sovietic din Tel Aviv documentele pentru reîntoarcerea în URSS, informază agenția TASS, citînd presa israeliană.

Mars de protest

Uniunea „Vatra românească” Filiala teritorială Arad, organizează vineri 2 noiembrie 1990, un mars al tăcerii, în semn de protest privind tentativele de scindare ale RSS Moldova.

Sînt chemate să participe toate formațiunile politice și nepolitice, de pe raza județului Arad.

Marsul va începe la ora 14, din fața Primăriei municipiului, urmînd traseul Primărie — Podgoria — Teatră — Primărie.

CONDUCEREA FILIALEI ARAD

COMENTARIU Se poate trăi fără coadă ?

Dacă ar fi să-l credem pe genialul povestitor din Fiumelești, coada nu este un element indispensabil în lupta pentru supraviețuire. Căci ursul, deși păcălit de vîșpe, în timpuri de poveste, mai trăiește și cîă fără coadă și are toate șansele să ducă un trai liniștit și pe mai departe. Precum și alte animale fără coadă. Din păcate, legile care stăpînesc lumea animalelor nu supraveghează existența în lumea omenească.

Dacă ursul poate trăi fără coadă, omul nu se poate lăuda în acest sens. Transferul semantic petrecut din biologie în viața socială a adus în limbajul comun un element constitutiv al corpului animalului: coada. Care coadă atît la modul concret, dar și în diverse expresii lingvistice nu se prea poate lăuda că ar sta în față. Coadă, de care crezusem la un moment dat că o să ne amintim doar în coșmaruri. Și care proliferază pe zi ce trece. Vrei mezeluri? Stai la coadă! Dorești hîrtie igienică (de la igienă, curățenie vasăzică)? Făci coadă! Poftesti detergent (care se găsește tot în sfera salubrității)? Asalt și năvală la coadă!

Vrei colanțale (nu din cele care put, din cele frumos mirositoare)? Tiptil-tiptil la coadă! Chibrituri, pantofi, săpunuri, lucruri indispensabile unui trai aproape de ce se cheamă civilizație, te alinază la coadă. În realitate,

codol. Căci cum altfel ai putea numi o îngrămădire de oameni pe distanța a zeci de metri, alinați în rînduri și straturi mai mult sau mai puțin dezordonate.

Ca și în biologie, în societatea oamenilor coada își are rațiunea ei de a exista. Întrebarea: de ce există cozi? Răspuns (îl știe toată lumea): pentru că nu există marfă. Altă interogație: de ce nu se găsește marfă? La această întrebare răspunsul devine mai complex și mai greu de dat.

O primă cauză ar fi aceea că nu se muncște. Marfa nu e pară mălăiată să cadă pe teigheaua românească. Cifrele cu care ne confruntăm realizările față de anul trecut ne fac de rușine față de epoca ceaușistă pe care toți o condamnăm și o înjurăm. Dar epoca actuală? Miine vom înjura aziul și tot așa o s-o ducem din înjurătură în înjurătură pînă la catastrofa finală. Toate civilizațiile s-au întemeiat pe muncă. Trecutul și prezentul stau mărturie în acest sens.

În egală măsură de vinovat se face guvernul care, deși are în componență persoane competente — îl amintim pe d-l Adrian Severin, care este un excelent vorbitor, dar dacă rămîne la acest nivel, îl vom numi propagandist — nu alinază comerțul nostru pieții mondiale. De ce orientarea politicii comerciale românești

nu se îndreaptă spre importul de mărfuri? Binefuteles cu aplicarea prețului de rigoare. Oare guvernul nu poate procura marfă de acolo de unde o procură bisnitarii? Am spus prin alinierea prețului de cumpărare la preț de vânzare. De ce este lăsat cumpărătorul român la cheremul bisnitarului? Ca de exemplu: dacă în magazine s-ar găsi bluejeans la prețul pieței internaționale (standardul leului oficial e departe de realitatea cotidiană) s-ar putea importa acest produs în cantități suficiente și la preț de 1.500 de lei, să zicem (poate mai ieftin, fiindcă se știe că bisnitarul, pentru cîștig substanțial, umflă prețurile), oricine ar putea cumpăra în mod civilizat, din magazine, produsul respectiv. Și, la fel, cu toate produsele deficitare. Este evident că statul ar face un efort, recompensat însă imediat prin dorința dar și puterea de cumpărare a cetățeanului. Fiindcă, se afirmă, populația are bani, pe care unii îi tezaurizează și pe care statul vrea să-i pună în circulație. Aduceți domnilor marfă, se va cumpăra!

Amenințările verbale emise pe toate lungimile de undă de către d-l Petre Roman se pare că nu mai sperie pe nimeni. Subito, am devenit

IOAN IERCAN

(Cont. în pag. 6 II-a)

COMUNICAT

Organizația PNL Arad roagă toți membri să vină la sediul partidului din bd. Revoluției nr. 71 pentru consultații privind amenajarea sediului nou. Orar: zilnic, exceptînd duminica, între orele 10-13 și 16-18.

Președinte, GH. MEDREA

„Sînt criminal, duceți-mă la penitenciar!”

Marti, 30 octombrie, ora 18, la urgența Spitalului județean. După ce a fost pansat la cap și la mină și i s-au schimbat hainele cu care fusese adus, cu o pijama de spital, Simion Fericean, sudor la secția montaj-sudură a întreprinderii de vagoane este invitat la salon. Refuză cu în-

căpătînire invitația și, printre lacrimi, de-a dreptul îi imploră pe poliștii care-l însoțesc: „Nu mă duc în saloni! Sînt criminal, duceți-mă la penitenciar! Nu vreau să mă

T. PETRUȚI

(Cont. în pag. 6 II-a)

